

Til Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse til ”Høringsnotat om ny barnehagelov”

Reform – ressurscenter for menn har som oppgave å arbeide for å fremme mannspektivet i offentlig debatt, mellom annet innen utdanningsinstitusjoner og helse- og sosialtjenesten. Dessuten skal Reform stimulere til økt deltakelse av menn i ulike likestillingspolitiske spørsmål. Likestilling for begge kjønn er retningsgivende for Reformers tenkning og virksomhet. Reform ønsker å sette fokus på underliggende strukturelle forhold som opprettholder det kjønnsdelte arbeidsmarkedet.

Reforms utgangspunkt

Reform mener at et kvalitativt godt og fullt utbygd barnehagetilbud er et viktig grunnlag for likestilling for menn og kvinner både i arbeids- og i familielivet. Gode barnehager er også grunnlag for at barns utvikling.

Barnehagene er en viktig arena for sosialisering generelt og kjønns sosialisering spesielt. Vi ser derfor med bekymring på den skjeve personmessige kjønnsfordelingen i barnehagesektoren. Vi ønsker at både myndigheter og personalet i barnehagene setter fokus på hvilken utfordring dette representerer, at det settes inn innsats for å fremme en mer balansert kjønnsfordeling blant barnehavepersonell, og at det arbeides med å øke de ansattes kompetanse om kjønn og likestilling.

Barnehagene sysselsetter mange kvinner og et fåtall menn. For Reform er det viktig at lovregulering og andre rammebetingelser bidrar til at barnehagene utvikler seg som gode og attraktive arbeidsplasser. Framfor barnehagene som rekrutteringsarenaer for kvinnelige ufaglærte omsorgsarbeidere, tror vi at økt profesjonalisering inngår som en nødvendighet for å øke andelen menn. (Tilsvarende hva forskeren Runar Bakken har påpekt ovenfor sykepleierket i *Modermordet 2001*.)

Foreldreskapet og familiene har vært gjennom en drastisk endring de siste tiårene. Situasjonen nå er preget av et mangfold av familietyper som henger sammen med økt antall samlivsbrudd, flere steforeldre, innvandring og kvinners økte yrkesdeltagelse. Mange barn (25 %, SSB) lever daglig ikke sammen med begge sine biologiske foreldre. De fleste av disse barna har mor som hovedomsorgsperson. Ut i fra et oppvekst- og kjønns sosialiseringsperspektiv er det problematisk at mange barn som bor hos mor, også i oppvekstinstitusjonene i all hovedsak møter kvinnelig personale.

Men også stadig flere barn opplever å ha to fullverdige hjem både hos mor og hos far, enten omsorgen er delt eller der fedre har samvær. Mange fedre opplever seg sekundære i kontakten mellom barnehagen og familien(e) ved at informasjonen fra barnehagene kun tilflytes mor.

For å sikre kontakt mellom barnehagen og begge foreldrene, er det påkrevd at den nye barnehageloven også tilpasses den nye familiestrukturen.

Endringsforslag i høringsnotatet som berører Reforms virkefelt

I tråd med Reforms oppgave som samfunnsaktør vil vi i vårt hørings svar kun berøre utvalgte områder i høringsnotatet. Disse områdene omfattes av lovforslagets kapitler om barnehagens innhold (spesielt § 2) og barnehagens personale (§ 18 og 19). I lovforslagets § 2 foreslås at departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver mens barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Videre foreslår departementet endringer i § 18 og 19 ift dagens krav om kompetanse for styrer og bemanningsnorm noe som også motiveres med økt selvbestemmelsesrett for den enkelte virksomhet. Reform frykter at endringsforslagene vil kunne medføre at kjønns- og likestillingsperspektivet rammes til fordel for departementets ønske om å stimulere den enkelte barnehageeiers selvbestemmelsesrett.

Reforms synspunkter på endringsforslag i høringsnotatet

Til kapittel 1: Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal forholde seg aktivt til dagens mangfold i barns oppvekst- og familiekonstellasjoner. Den nye barnehageloven bør eksplisitt ta utgangspunkt i det eksisterende mangfoldet i lovtekstens spesifikke omtale av barnehagens bistand til hjemmene i deres omsorgs- og oppdrageroppgaver. Mange barn har i dag flere hjem, og dette mener vi utfordrer lovforslagets tilsynelatende monolittiske hjemmeforståelse slik den presenteres i forslaget til lovtekst. Vi kan ikke se at dette mangfoldet er ivaretatt i lovteksten. Reform mener begrepet "hjemmene" må konkretiseres og utdypes i et likestillingsperspektiv i tråd med den faktiske kunnskapen vi har om barns ulike familiesituasjoner generelt og samværsforeldres situasjon spesielt. Dette gjelder spesielt i § 2, men også i kapittel 2 § 4 som omhandler foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Til kapittel 5: Personalet

Når det gjelder fjerning av krav om at daglig leder må ha førskolelærerutdanning i § 18 ser vi at dette kan ha en positiv side. Det muliggjør å knytte andre yrkesgrupper til barnehagene som kan ha mye å tilføre og det kan muligens åpne for flere mannlige ansatte. Dessuten vil vi påpeke at det primært er som assistenter og pedagogiske ledere menn er fraværende i dagens barnehager. Skal man imidlertid lempe på dette veldig spesifikke kravet om førskolelærerutdanning mener vi at det bør stilles eksplisitte krav til annen formell pedagogisk kompetanse. Reform mener derfor verken forslag A eller B ivaretar dette, men at et spesifikt krav om formell pedagogisk kompetanse kan knyttes forslag A.

Reform stiller seg videre kritisk til fjerning av krav i barnehagelovens § 19 som kan gå utover kvaliteten. Vi ser ikke hvordan forslaget om å fjerne bemanningsnormen gjør det lokale selvstyret enklere, slik det begrunnes i høringsnotatet. Vi ser således på kravet om en bemanningsnorm på dagens nivå som et enkelt og hensiktsmessig minimum med tanke på god kvalitet. Reform anbefaler derfor en videreføring av dagens norm til pedagogtetthet.

Oslo 16.12.04

Vennlig hilsen

Per Kristian Dotterud
daglig leder